

ת"פ 33844/11/22 - מדינת ישראל נגד עלי חסארמה,, מוחמד חסארמה, (עציר)

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 33844-11-22 מדינת ישראל נ' חסארמה
(עציר)

לפני כבוד השופט אמיר טובי, שופט בכיר
המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים

1. עלי חסארמה,
2. מוחמד חסארמה, (עציר)

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד ראיד רחאל

ב"כ הנאשמים: עו"ד ששון בר-עוז ועו"ד פהד חאג'

הנאשמים באמצעות הליווי

גזר דין

ההליך וכתב האישום

1. הנאשמים הורשעו על סמך הודאתם, במסגרת הסדר טיעון שכלל את תיקון כתב האישום בעבירות הבאות: סחיטה באיומים, עבירה לפי סעיף 428 רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"); איומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין (נאשם 1 בלבד) ושיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין (נאשם 2 בלבד).

2. בעובדות כתב האישום נאמר הנאשמים הנם אחים שהתגוררו במועדים הרלוונטיים בביתם בכפר בעינה. עלי עותמאן (להלן: "עלי") וח'ליל עותמאן (להלן: "ח'ליל") הנם אחים (להלן יחד: "המתלוננים") המתגוררים בכפר דיר אל אסד. חסן עותמאן הנו בנו של ח'ליל (להלן: "חסן") ובינו לבין עבדאללה סנעאללה (להלן: "עבדאללה") קיימים קשרי חברות וקשרי משפחה, על רקע היותם גיסים.

בין המתלוננים לבין הנאשמים קיימת היכרות מוקדמת, בין היתר, על רקע רכישת קרקע על ידי המתלוננים מאביהם של הנאשמים, כ- 10 שנים עובר לאירועים המתוארים בכתב האישום. בין הנאשמים לבין עבדאללה קיימת הכרות מוקדמת, על רקע סכסוך מתמשך בין משפחת הנאשם לבין משפחתו של

עבדאללה.

3. ביום 6.7.2022 או בסמוך לכך, התקשר נאשם 1 אל המתלוננים באמצעות אפליקציית וואטסאפ וביקש להיפגש עמם בביתם של הנאשמים. בסמוך לאותה שיחה, ובהתאם לבקשתו של נאשם 1, נפגש עמו ח'ליל. במהלך אותה פגישה, מסר נאשם 1 לח'ליל כי חסן מעביר מסרים לעבדאללה, עמו הוא מסוכסך כאמור, ואיים עליו באומרו כי "אם חסן ייפגע, תדע שזה אני". במהלך הפגישה הוסיף נאשם 1 וציין בפני ח'ליל באופן מאיים כי הוא ראה את חסן ועבדאללה יחד ביישוב ירכא, כאשר במועד זה חפץ נאשם 1 לטענתו לפגוע בעבדאללה, אך הוא נמנע מכך לאור נוכחותו של חסן במקום. בהקשר זה הציג נאשם 1 לח'ליל תמונה בה לטענתו מצולמים חסן ועבדאללה יחדיו ביישוב ירכא. בתגובה לאמור לעיל, השיב ח'ליל לנאשם 1 כי יבדו את טענותיו של האחרון עם חסן והבטיח לעדכן אותו בעניין.

4. בחלוף מספר ימים, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, ניגשו המתלוננים אל ביתם של הנאשמים, כאשר באות עת נכחו במקום הנאשמים ואנשים נוספים. במהלך פגישה זו איים נאשם 2 על המתלוננים בפגיעה שלא כדין בגופו של חסן, בכוונה להפחידם או להקניטם באמרו כי: "חסן מעניק סיוע לעבדאללה גיסו, וכל מי שמסייע לעבדאללה הוא אויב של הנאשם". עוד הוסיף נאשם 1 כי "במידה וחסן יפגע, הם עומדים מאחורי מעשה זה". נאשם 1 אף ציין בפני המתלוננים כי הוא יודע שמשפחתם נוהגת לרכוש בשר מעבדאללה, ובכך מעבירה לעבדאללה כספים. כל זאת עשו הנאשמים בצוותא חדא, בכוונה להפחיד את המתלוננים או להקניטם. בהמשך לאמור, פנה נאשם 2 אל המתלוננים ואיים עליהם בצוותא חדא יחד עם נאשם 1 בפגיעה שלא כדין בגופו של חסן, וכן בפגיעה בחרותם, ברכושם או בפרנסתם, בכוונה להפחידם או להקניטם ותוך שהם מטילים עליהם אימה, באמרו: "תמנעו מחסן לסייע לעבדאללה ומבחינתו אין לנו כלום נגדו וסגרנו את הפינה הזאת, אבל במידה וחסן יעניק סיוע כלשהו לעבדאללה, אנחנו לא נעדין אתכם וניתן מענה לבד". בשל פחדם מהנאשמים, הסבירו להם המתלוננים כי חסן אינו בקשר עם עבדאללה, ואף ציינו בפניהם כי הם אינם נוטלים חלק בסכסוך בין הנאשמים לבין עבדאללה. בתגובה לאמור, איימו הנאשמים על המתלוננים בפגיעה שלא כדין ברכושם באמרם כי "הרבה אנשים אמרו לנו לפגוע לכם במשאיות שחונות ופגיעה כזו יכולה להסב לכם נזק מטאורי ענק, ומאחר שאתם לא מעורבים, סירבנו לפגוע לכם במשאיות".

בהמשך לאמור, ובתגובה לאיומים המפורטים לעיל, ובמטרה להרתיע את הנאשמים לבל ימשיכו לאיים עליהם, ציין עלי כי הם עובדים עם גורמים ממשלתיים, כגון משרד הביטחון וחברת החשמל. או אז איים נאשם 1 בצוותא חדא עם נאשם 2 על המתלוננים בפגיעה שלא כדין בגופם באמרו כי "יש בחור מראמה שחוסל כשהיה עוזר שר המשפטים, וזה לא עזר לו". כל זאת עשו הנאשמים בצוותא חדא, בכוונה להפחיד את המתלוננים או להקניטם ותוך שהם מטילים עליהם אימה, על מנת להניע אותם לפעול לניתוק הקשר בין חסן לבין עבדאללה.

5. נאשם 2 שהה בבריחה מיום האירוע המתואר לעיל ועד ליום 12.2.2023 והתחמק כל העת מהמשטרה, חרף ניסיונות רבים לאתר. כל זאת, בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי. ביום 13.2.2023 הסגיר עצמו נאשם 2 למשטרה ונעצר.

הראיות לעונש

6. במסגרת ראיותיה לעונש, הגישה המאשימה את גיליון הרשעותיו הקודמות של נאשם 1 (מע/1) ממנו עולה כי לחובתו הרשעה אחת משנת 2015 בגין בניה ללא היתר. ב"כ המאשימה ציינה כי התביעה אינה רואה את הרשעתו הקודמת של נאשם 1 כרלוונטית לעניינו.

בנוסף, הוגש גיליון הרשעותיו הקודמות של נאשם 2 (מע/2) ממנו עולה כי לחובתו של נאשם זה שתי הרשעות, כאשר האחרונה שבהן היא משנת 2021 בגין עבירות של סיוע לשוד, הפרעה לשוטרי וניסיון שבל"ר בגין ריצה מאסר בפועל למשך 18 חודשים.

7. מטעם ההגנה לא הוגשו כל ראיות לעונש.

טיעוני הצדדים

8. בטיעוניה לעונש ציינה המאשימה כי הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות בהן הורשעו הנאשמים הם פגיעה ביסודות הסדר החברתי ובמרקם חייהם וחירותם של הנסחטים, הן במישור האישי והן במישור הכלכלי. נאמר כי בעניינו דרשו הנאשמים מהמתלוננים לפעול לניתוק קשר משפחתי וחברי בין שני גיסים המתגוררים בסמיכות האחד לשני, בשל העובדה כי הם מסוכסכים עם גיסו של אחד המתלוננים.

9. המאשימה הפנתה לפסיקה בה עמד בית המשפט על חומרתן של עבירות הסחיטה, המחייבת החמרה בענישה במטרה להתריע מפני ביצוען ולעודד נסחטים לשבור את קשר השתיקה ולהגיש תלונות במשטרה. נאמר כי הדרישה לניתוק קשר משפחתי וחברי בין שני אנשים אינה דרישה של מה בכך, בייחוד שעה שמתלווים לדרישה איומים ברף חומרה גבוהה, כפי שמלמדות עובדות כתב האישום. לטענת המאשימה, פגעו הנאשמים בזכותם הבסיסית של המתלוננים לניהול קשרי משפחה וחברות תקינים.

10. לאחר שהפנתה לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ולמדיניות הענישה הנוהגת בכגון דא, עתרה המאשימה לקבוע כי מתחם הענישה ההולם בעניינו נע בין 18 עד 36 חודשי מאסר בפועל.

לגבי נאשם 1, הנעדר עבר פלילי רלוונטי, ביקשה המאשימה לגזור את עונשו ברף התחתון של המתחם, ואילו לגבי נאשם 2, שלחובתו שתי הרשעות קודמות בתחום האלימות, ביקשה המאשימה לגזור את עונשו במחצית המתחם. בנוסף, עתרה המאשימה לגזור על הנאשמים מאסרים מותנים ארוכים ומרתיעים, קנס ופיצוי משמעותי לכל אחד מהמתלוננים.

11. ב"כ הנאשמים חלק על המתחמים להם טענה המאשימה, בהדגישו כי מדובר בעבירת סחיטה לפי הרישא של סעיף החיקוק, לגביה נקבעו מתחמים שונים לחלוטין מאלו שהמאשימה טענה להם. זאת ועוד, מדובר בתיק שאף המדינה ברוב הגינותה מאשרת את ייחודיותו, שכן לא מדובר בתיק סחיטה באיומים קלאסי, מאחר והדרישה היא ניתוק קשר חברי ולא דרישה כספית.

12. ההגנה הפנתה לכך שהנאשמים הודו וחסכו בכך זמן שיפוטי יקר, וכי הרקע להסדר הוא, בין היתר, קשיים ראייתיים כאלה ואחרים, ולא בכדי הסכימה המאשימה לתקן את כתב האישום באופן משמעותי.

13. לאחר שהפנה לענישה הנוהגת, הנלמדת מהפסיקה אותה הציג, עתר ב"כ הנאשמים להסתפק בתקופת מעצרם של שולחיו. נאמר כי נאשם 1 עצור מאז 24.10.2022, כבר כמעט חמישה חודשים, ואילו נאשם 2, לו מיוחסת רק השתתפות בפגישה השנייה, מצוי במעצר כמעט שלושה חודשים.

דברם האחרון של הנאשמים

14. בדברו האחרון אמר נאשם 1 כי אנו מצויים לקראת חודש הרמדאן והחג שבא אחריו, וכי הוא מבקש שבית המשפט יתחשב בכך באופן שיאפשר לו לצאת ולעזור לפרנסת המשפחה.

נאשם 2 הצטרף לדברי אחיו נאשם 1.

דיון והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

15. בבואו לגזור את עונשו של נאשם, על בית המשפט לפעול בהתאם לעיקרון ההלימה, המחייב קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בית המשפט נדרש, בבואו לקבוע את מתחם העונש ההולם, להתחשב בערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנוהגת ובכלל הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין.

16. ככלל, העבירה של סחיטה באיומים הינה עבירה חמורה, המחייבת החמרה עם מבצעה נוכח הקושי האינהרנטי לגלותה, משום שלרוב נפגעי העבירה חוששים להתלונן נוכח החשש ממימוש איומיו של הסוחט. עמד על כך בית המשפט בע"פ 2048/18 פלוני נ' מדינת ישראל (14.11.2018), בקבעו:

"כבר נקבע לגבי עבירת הסחיטה באיומים כי היא מהווה עשיית דין עצמית הפוגעת

ביסודות הסדר החברתי, כמו גם במרקם חייהם ובחירותם של הנסחטים במישור האישי והכלכלי (ראו: ע"פ 1637/13 גולן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו], פסקה 15 (15.7.2014); ע"פ 5769/14 אלרואי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו], פסקה 15 (20.9.2015); ע"פ 2200/16 סויטאת נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו], פסקה 8 (21.7.2016)). משכך, הרשעה בעבירה של סחיטה באיומים מחייבת ענישה מחמירה, אשר תעביר מסר ברור לפיו העובר עבירה זו מסתכן בשלילת חירותו לתקופה ארוכה ותעודד את קורבנות העבירה 'לשבור את קשר השתיקה' (ראו: ע"פ 6774/01 מדינת ישראל נ' אלעלוין [פורסם בנבו] (1.11.2001)).

17. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה של סחיטה באיומים, כמו גם עבירת האיומים, הם הזכות לביטחון, פרטיותו, כבודו ושלווה חיו של נפגע העבירה. הערכים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירה של שיבוש מהלכי משפט הם הסדר הציבורי ושלטון החוק.

18. בבואי לבחון את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות בעניינינו, נתתי דעתי ללשון המאיימת והמשתלחת בה נקטו הנאשמים על מנת להטיל חתם על המתלוננים. כן נתתי דעתי לעובדה שאיומיו של הנאשם 1 הושמעו בשתי הזדמנויות שונות. במפגש הראשון בין נאשם 1 לבין ח'ליל, איים הנאשם הנ"ל כי יפגע בחסן נוכח קשריו עם עבדאללה, עמו היה הנאשם מסוכסך. באותה פגישה שיתף נאשם 1 את ח'ליל בכך שראה את חסן ועבדאללה יחד ביישוב ירכא, וכי הוא נמנע באותה ההזדמנות מפגיעה בעבדאללה לאור נוכחותו של חסן במקום.

במהלך הפגישה השנייה, איים נאשם 2 על המתלוננים בפגיעה שלא כדין בגופו של חסן משום שהלה מסייע לגיסו עבדאללה, עמו מסוכסכים הנאשמים. נאשם 1 הוסיף באותה הזדמנות כי במידה וחסן ייפגע, הרי שהם עומדים מאחורי המעשה. בהמשך לאמור, פנה נאשם 2 אל המתלוננים וביקש כי ימנעו מחסן לסייע לעבדאללה, וכי במידה והוא לא יעשה כן, הם יתנו לכך מענה. בשל פחדם מהנאשמים, הסבירו להם המתלוננים כי חסן אינו בקשר עם עבדאללה וכי הם אינם נוטלים חלק בסכסוך בין הנאשמים לבין עבדאללה. בתגובה, איימו עליהם הנאשמים בפגיעה שלא כדין ברכושם, באומרם כי הרבה אנשים ייעצו להם לפגוע במשאיות שלהם, אך הם סירבו לעשות כן משום שהמתלוננים אינם מעורבים בסכסוך. על מנת להרתיע את הנאשמים לבל ימשיכו לאיים על המתלוננים, ציין עלי בפניהם כי הם עובדים עם גורמים ממשלתיים, כגון משרד הביטחון וחברת החשמל. או אז איים נאשם 1 בצוואת חדא עם נאשם 2 על המתלוננים, בהפנותו למקרה בו "בחר מראמה שחוסל כשהיה עוזר שר המשפטים, וזה לא עזר לו".

19. צודק ב"כ הנאשמים בטענתו כי לא מדובר בעבירת סחיטה קלאסית, שמיועדת לרוב לקבלת כספים מידי הנסחט. בעניינינו, נועדה הסחיטה על מנת לגרום למתלוננים לפעול לניתוק הקשר בין חסן לבין עבדאללה, עמו מסוכסכים הנאשמים. על אף הייחודיות של הנסיבות בעניינינו, אין להקל ראש בעבירות בהן הורשעו הנאשמים בשל הלשון המשתלחת, המאיימת והעבריינית בה נקטו. אין כל מקום להשלים עם התנהלות מעין זו בחברה מתוקנת.

20. עוד בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, ראיתי להביא בחשבון את התכנון והנחישות אותם גילו הנאשמים. מעובדות כתב האישום עולה כי את המפגש הראשון בין נאשם 1 למתלוננים יזם הנאשם 1, שהזמין אותם לביתו. שם השמיע נאשם 1 באוזני ח'ליל את איומיו, כשבצד הדרישה כי המתלוננים יפעלו לניתוק הקשר בין חסן לעבדאללה. לא מדובר באמירות ספונטניות שנאמרו ברגע של כעס, אלא בדברי איומים וסחיטה שהנאשמים היו נחושים להשמיע באוזני המתלוננים. העובדה שהדברים נאמרו בשתי הזדמנויות שונות בלשון מאיימת ומשתלחת מחזקת מסקנה זו.

21. הנזק שנגרם כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים הוא בעיקרו השלטת פחד ואימה בלבם של המתלוננים. יחד עם זאת, ניתן לתאר על נקלה תרחיש שבו היו האירועים מסלימים ויוצאים מכלל שליטה לו הגיבו המתלוננים באופן אחר, או אילו דחו על אתר את דרישת הנאשמים.

22. הפסיקה אליה הפנתה המאשימה בבואה לבסס את מתחם הענישה לו טענה מתייחסת כולה למקרים בהם נדרשו הנסחטים לשלם סכומי כסף כאלה ואחרים לסוחטים. בכל הפסיקה אליה הפנתה מדובר בעבירת סחיטה שבבסיסה דרישה כספית. לא כך בענייננו. הנאשמים לא ביקשו לעצמם כספים או רווח כלכלי אחר. הם דרשו כי המתלוננים יפעלו, תחת איומים, לניתוק הקשר בין חסן לעבדאללה.

23. נתתי דעתי לכך ששני הנאשמים הורשעו בעבירה של סחיטה באיומים וכי נאשם 1 הורשע בנוסף בעבירה של איומים, וכי נאשם זה השמיע את דבריו המאיימים כלפי המתלוננים בשתי הזדמנויות שונות. בנוסף, נתתי דעתי לכך שנאשם 2 הורשע לבדו בעבירה של שיבוש מהלכי משפט. בנסיבות, סבורני כי יש לקבוע אותו מתחם לגבי שני הנאשמים, בשים לב לעבירות בהן הורשע כל אחד מהם.

24. נוכח הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות בענייננו, נסיבות ביצוען ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת, אני קובע כי מתחם העונש ההולם מצוי בטווח שבין 8 עד 20 חודשים.

גזירת העונש בתוך המתחם

25. בבואי לגזור את עונשם של הנאשמים בתוך המתחם שנקבע לגביהם, נתתי דעתי להודאתם, שניתנה בשלב מוקדם של ההליך ועוד בטרם החלה שמיעת הראיות בתיק. הודאה זו ייתרה את הצורך בהעדתם של עדי תביעה רבים, ובכללם המתלוננים, על כל הקושי הכרוך בדבר. בנוסף, מגלמת הודאה זו נטילת אחריות מצד הנאשמים על מעשיהם.

26. עוד בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, נתתי דעתי לכך שנאשם 1 נעדר הרשעות קודמות רלוונטיות, שכן מרישומי הפלילי (מע/1) עולה כי לחובתו הרשעה בעבירת בנייה ללא היתר. לעומת זאת, נאשם 2 צבר לחובתו שתי הרשעות קודמות, כאשר האחרונה שבהן משנת 2021, בגדרה הורשע בעבירה של סיוע לשוד, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ושתי עבירות של ניסיון לשבול"ר. בנסיבות, יש הצדקה לאבחן בעונשי המאסר

שיוטלו על כל אחד מהנאשמים.

27. על יסוד מקבץ האמור, אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1

א. 8 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 24.10.2022.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור משך שלוש שנים עבירה של סחיטה באיומים ויורשע בגינה.

ג. 3 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור משך שלוש שנים עבירת איומים ויורשע בגינה.

ד. פיצוי לכל אחד מהמתלוננים בסך 3,000 ₪ (בסך הכל 6,000 ₪), שישולם באמצעות המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, עד ליום 1.6.2023.

נאשם 2

א. 10 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 13.2.2023.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור משך שלוש שנים עבירה של סחיטה באיומים ויורשע בגינה.

ג. 3 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור משך שלוש שנים עבירה של שיבוש מהלכי משפט ויורשע בגינה.

ד. פיצוי לכל אחד מהמתלוננים בסך 3,000 ₪ (בסך הכל 6,000 ₪), שישולם באמצעות המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, עד ליום 1.6.2023.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, י"ב ניסן תשפ"ג, 03 אפריל 2023, במעמד הנוכחים.

עמוד 7

